

ABONAMENTUL:

Un an	200 L
6 luni	100 L
3 luni	50 L

Redacția și administrația Arad,
Bulevard. Regina
Maria 12. Etaj 1.

Tribuna Nouă

1211.

On. Palatuo Cultural

Arad

Organ al Partidului Național-Liberal.

Un corp bine pregătit de funcționari, în număr necesar, bine retribuit, care să-și închine întreaga activitate serviciilor publice... ne va permite să atingem cât mai curând normalizarea atât de mult dorită.

După MESAGIUL REGAL

Anul IV. — Nrul 45

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 16 Octomvrie 1927.

Cum ar trebui să răspundem

Zilnic aflăm știri, în presa din țară și străinătate, cu privire la acțiunea organizată de Ungaria atât în chestiunea optanților, cât și a revizuirii tratatelor de pace. Nici nu ne dăm bine seama, de aparatul formidabil, folosit de propaganda ungară și de munca desfășurată de unguri, până au ajuns rezultatele obținute. De o parte avem prea mare încredere în dreptatea cauzei noastre, și de altă parte cunoscând mentalitatea maghiară, care vecinic bate câmpii, — nu dăm importanța cuvenită acelor știri.

Greșala acestei atitudini nu am fi comis-o dacă am cunoaște noi rolul presei engleze în opinia publică din acea țară. Acolo există jurnale cu vechime de secole întregi și cu un tiraj de sute de mii, și milioane de exemplare la zi. Aceste proporții uriașe au fost ajunse grație particularității specifice a poporului englez, care cinstește tradițiile și e aderent al unei continuu evoluții progresive, pe toate terenurile. Acolo opinia publică este factor determinant. Presa a beneficiat, din timpuri vechi, de-o libertate largă. Însă în același timp abuzarea de această libertate, în dauna opiniei publice, — a fost aspru pedepsită, o amendă, aplicată de regulă în bani, era așa de considerabilă în cât amenința existența jurnalului vinovat de abuz. Această măsură a impus ziarelor prudență și precauțiune, însă în schimb, la adăpostul acestor stări de lucruri, cele bine redactate au prosperat, sporindu-și tirajul în măsura amintită mai sus.

Amintim acestea pentru a sesiza cetitorii noștri, că rău face opinia publică românească, dând o importanță prea mică acțiunii ziarelor Lordului Rothermeere. Prestigiul, ce l-au ziazele engleze în opinia publică engleză, este foarte mare. A privi cu indiferentism cum la tribuna acelei presei se pledează în favorul Ungariei, fără ca la noi în țară să se pornească o acțiune publică, de protestare contra intențiilor mârșave ale Ungurilor, turburătorii ai păcii europene restabilită cu atâtea jertfe, — este o crimă contra intereselor noastre proprii.

Popoarele mari, — am văzut-o și cu ocazia tratatelor de pace din Paris, — cunosc prea puțin raporturile etnografice și geografice țărilor mici; cu astfel de chestiuni de amănunt, nici diplomația lor nu se ocupă în de-ajuns. Astfel

se explică faptul, că bărbați de stat streini și oameni cu situații publice din țările apusene, dau drumul, de multe ori, unor păreri, cari ne năucesc, prin lipsa de cunoaștere reală a împrejurărilor. Constatarea cunoștințelor mance de geografie ale acelor bărbați iluștri, și ale popoarelor ce reprezintă, — nu este suficientă, căci nu însemnează rectificarea lor. Indreptarea greșelilor, decurgând din ele, este însă de-o importanță vitală pentru noi popoarele mici. Serviciul nostru de propagandă, și oricare român bun patriot, care are legături în străinătate, are datoria de a atrage atențiunea asupra greșelilor, atât autorilor lor, — dacă se poate, — cât și presei române și streine. Ba singuraticii români, constatând lucrurile păgubitoare țării, ori românismului, și despre cari crede, că pot scăpa vigilentei oficiale, — au datoria de a le anunța direct Ministerului Externei.

Ungurii se agită grozav pe chesile revizuirii tratatelor de pace, încurajați de acțiunea presei Lordului Rothermeere. Ei au ținut întruniri publice prin Budapesta, sărbătorind pe Lord Rothermeere, căruia i-au dăruit un condei de aur, și pe care l-au năpădit cu nenumărate telegrame de recunoștință.

Cehoslovacii, la rândul lor au aranjat, contrademonstrațiuni în Bratislava (fost Pozsony) și în alte orașe, cari aparținuseră pe vremuri Ungariei.

La noi afară de inițiativa profesorului universitar Gh. Bogdan-Duică nu putem înregistra nici-o mișcare. De ce? Aradul, este situat la frontieră tocmai așa ca și Bratislava! Aradul nu are de a-părat interese identice cu ale Bratislavei? Noi nu suntem un popor tot atât de înțeleghător al problemelor internaționale ca și cehoslovacii? În Aradul, cu trecutul unor lupte frumoase de afirmare a românismului, nu mai găsim inimi calde, ca și în trecut? S'a stins entuziasmul?

Ne credem îndreptățiți a trece în somnolență, lăsând paza intereselor noastre naționale în grija dorobanțului și a diplomației, — noi nu mai avem nici-o datorie de împlinit?

La ședința Societății Naționale ținută în Septemvrie la Geneva, oficialitatea aceleiași țări de

unde a pornit propaganda în favorul intereselor Ungariei, ne-a luat apărarea. Credem, că ar fi cel mai nimerit răspuns, dacă orașele române de frontieră, ar organiza acțiune de sărbătorire a ministrului englez Sir Austen Chamberlain. Dacă ungurii sărbătoresc pe Lord Rothermeere ieșit din obscuritate numai prin falma acțiunii sale filomaghiare, noi avem datoria de a sărbători pe un bărbat de stat ilustru cum e Lord Chamberlain. Să facem acest lucru. Societatea „Astra”, care numără în șirul membrilor ei pe toți românii fără deosebire de partid și confesiune, ori „Căsina română din Arad”, să pornească această acțiune, care le va face numai cinste.

Capitala a botezat o stradă cu numele Lordului Chamberlain. De ce n'ar face-o și Aradul. Acest nume scump nouă, trebuie să-l poarte o stradă principală. Să treacă însă dacă se poate pe lângă Palatul Justiției.

Să facem o adunare monștră de protestare aici în Arad, la care să vină toată satmărea românească din această regiune. Trebuie să arătăm că Aradul e românesc, și că neastâmpărul ungurilor amenință pacea Europei. Trebuie să-i facem să înțeleagă, că falsificatorii de bani nu pot avea ascultare. Poporul, care se opune mersului istoriei, cum e cel maghiar, nu merită nici soarta, ce i-a hărăzit-o pacea dala Trianon!

Mișcarea noastră unanimă trebuie să producă ecou în întreaga Europă.

Fi-vom oare înțeleși?

Ministerul dă grâu de însămanțare.

La cererile insistente ale Prefecturii județului nostru, Ministerul de Agricultură, a răspuns telegrafic că a luat măsuri pentru trimiterea urgentă a unei mari

cantități de grâu, pentru însămanțare destinat locuitorilor din comunele sinistrate.

Itată și textul telegrammei:

Nr. 57904.

PREFECTUL JUDEȚULUI ARAD

București, 1927—14 X.

Telegrammei d-voastre din 8 curent răspundem: Guvernul a aprobat douăzeci vagoane grâu însămanțare. Am dispozat cumpărarea și expedierea. Controlorul Alexandrescu este delegat să ia contact cu d-voastră și să execute operația. Rugăm întruniți Comisia și întocmiți tablourile de distribuție.

(ss) Constantin Cercel.

Precum vedem Ministerul a pus la dispoziția județului nostru o cantitate de douăzeci vagoane grâu, care trebuie să sosească zilele acestea. Grâul va fi îndată distribuit potrivit tablourilor de

distribuție deja întocmite.

Se fac intervenții serioase pentru aprobarea și trimiterea încă a unei cantități de grâu cel puțin egale cu aceasta.

BISERICA

Biserica și viața socială.

Doi preoți dintre cei mai buni, pe cari-i are Aradul au luat o atitudine fățișă contra unora din păterile exprimate de noi în articolele precedente. După pâr. C. Turicu răspunde pâr. Fl. Codreanu, așa după cum oți aflat în N-rul precedent al ziarului. Trebuie să mărturisim, cu suntem neplăcut impresionati, văzând că tocmai preoții tineri, combat orice tendință de invio-rare a bisericeii.

Să rămână totul cum a fost, iar noi ceice dăm expresie dorinței de a vedea o evoluție în sânul bisericeii, suntem dăscăliți ca nepricepuți în materie, și îndemnați la cetirea diverselor reviste preoțești! căci numai așa ne vor învidia protestanții misticismul, altcum și admirația lor e primejdioasă.

Dacă am manifestat dorința de a nu provoca discuții, am făcut-o, pentru că suntem de părerea că la noi publicul mare nu e copleșit pentru așa ceva.

A angaja discuții de analiză și critică severă, în acest domeniu este poate chiar păgubitor. Aceste considerații ne rețin de a scărmana, fără îndurare, provinciile părerii ale pâr. Codreanu, care ne face impresia, că a înțeles pe dos cele scrise de noi. Cetitorul obiectiv așezând însă alături de scrisul nostru reflexiunile din întâmpinările primite și publicate, își va putea face însă o părere justă din compararea amândouă cu realitatea. De aceea evităm polemice plictisitoare. Bine ar fi dacă am avea fondurile necesare pentru a putea trimite recalcitrantii în străindate, în căldurile de ventilare spirituală.

Neavându-le trebuie să-i molestăm cu bine intenționate critici și observațiuni, și să-i îndemnăm să se încadreze în ritmul vremii.

Preoții greșesc constituindu-se în stăpânii bisericeii, câtă vreme ei sunt numai slujitorii ei, biserica însăși fiind a tuturor credincioșilor ei. Ca să corespundă chemării ei, biserica va trebui să se adapteze timpului, nu întors, cum ne cer preoții. Ce-am avea de aflat în reviste, ce atât de mult ni se recomandă, — când vedem că nici preoții, cu înțelegerea teologică, nu arată a le lua prea mult folos? Ford, renumitul rege al automobilelor, a așezat în fruntea serviciilor de îndrumare și conducere a întreprinderilor sale, oameni cu un evident simț practic, spirite creatoare și inovatoare, — iar nu teoreticieni și ingineri. Aceștia din urmă au chemarea de a executa apoi idelle celor dintâi. Despre oamenii cu cunoștințe teoretice prea multe, Ford are părerea, că au și prea multe noțiuni despre ceea ce e imposibil. Creerul inginerului este încătușat de multele cunoștințe ce le-a câștigat prin studiile îndelungate. Ori spiritul inventiv cere libertate de mișcare, el este înăscut, nu făcut, și cine e înzestrat cu acest dar nici nu trebuie să fie prea mare „specialist” — o categorie de oameni încrezuți, pe care Ford îi disprețuește.

Așa și în cazul nostru. Preoții vor avea să își valideze cunoștințele teologice, în executarea planurilor primite, și în prelucrarea pentru realizare a sugestiilor bune, ce i-le dau mireni, iar nu să se înfigă în pragul bisericeii pentru a categorisi credincioșii, ori a-i controla, că vin ori nu la biserică.

Preoții, cari vor binele binepriceput al bisericeii, — cu tot aerul de a ne combate și toată tendința de a suprima orice punere în discuție a chestiunilor

religiei, — vor trebui să ia notă și să țină cont de ele.

În biserică trebuie să fie viață; ea trebuie să satisfacă anumite trebuințe sufletești, cari nu-i bine să fie lăsate a-și căuta mulțumirea alturea. Omul trebuie să ia și un folos lumesc bisericeii.

Mosaismul cu oportunismul învățăturilor sale ajută, — sub ochii noștri, — poporul evreu la realizarea unor succese economice neatinse de credincioșii altei religii. Mahomedanismul conține însă în schimb, astfel de îndrumări pentru viața de toate zilele, cari fac poporul turco-arab incapabil de a ține pas cu celelalte popoare pe drumul progresului general. Budhismul, care deși e recunoscut, drept cea mai filozofică religie de pe pământ, s'a adevărat a fi fatal pentru credincioșii săi, deoarece făcându-i a crede în fatalism și îndemnându-i a se deda la o disprețuire resemnare în fața realității, a făcut din poporul Indiilor un element bun de subjugat. Reformatismul produs în biserica romano-catolică a dat Europei celebrități în știință, ba chiar și mai mult: a ajutat popoarele, cari l-au

imbrățișat, a-și forma o mentalitate degojată, cu ajutorul căreia și-a asigurat realizări epocale pe teren cultural, economic și politic (Anglo-saxonii). Religia ortodoxă obezită prea strașnic în arhaismul pâr. Codreanu și misticismul pâr. Turicu, în tovarășia inculturii, a ușurat bolșevicilor urzirea caticismului, ce s'a așezat peste puter-nica Rusie.

Mulți dintre cetitorii acestor șire vor fi avut ocazie să vadă preoți — mai ales în vechiul regat, — într'un hal rușinos; călugări zdrențoși, ca și niște cerșetori, și incuși. Ei bine cu astfel de slujitori ai bisericeii, crede cineva, că se poate păstra vaza ei? Acești slujitori ai altarului nu vor putea deștepta în sufletul cuiva evlavie și nu vor întări credința în dumnezeire, ci mai repede vor produce milă și alte sentimente, cărora nu vom să le spunem pe nume.

Se poate, că tocmai preoțimea tânără să nu adereze la un curent de primenire generală? Vom doar binele bisericeii, și al lor! Ori poate nu le convine, că le cerem eforturi mai mari în activitatea lor?

Ne vom ocupa în numărul viitor de lumea nouă: America, și vom arăta care este acolo rolul bisericeii, și secretul moravurilor sociale atât de austere, ce stăpânesc acolo.

A. M.

Răspuns

la art. „Cu privire la predicele bisericești.”
— (V. Nr.41—42. Tribuna Nouă.) —

Îmi lău vole, nepreocupat, a răspunde și eu mireanului „doritor de a vedea bis. străbună spre progres în urma popoarelor apusene — „unde sistemul conferințelor a luat o practicare necunoscută de noi”.

Mă simt îndatorit a face și eu observațiile ref. la activitatea P. S. nostru Episcop, căci D-l anonim spune pe față „că nici decum nu suntem mulțumiți cu rezultatele unei activități de 2½ ani! „deși cunoaștem că moștenirea duhovnicească, nu a fost la înălțimea vremurilor”.

Sunt în drept, a face prezentele reflexiuni, căci ca preot cu 20 ani de activitate pastorală grea, cunosc „taina” adevăratei preoții, în raport direct cu glasul vremii prin care ne trece „psihosa modernă, plină de enervare” scumpa noastră Biserică și prin ea și pre noi prea adeseori huliții preoți.

Nu pot accepta afirmațiunea că „biserica este chemată încă multă vreme a aduce omeniei servicii reale?” — Nu — pentru că mărturisirea în baza istoriei universale — că religiozitatea deci biserica este partea integrantă a ființei omenești, al viitorului ei, nu pentru multe vremi „ci până la sfârșitul veacurilor, resp., existența neamului omenească”.

D-lui mirean, nemulțumit, neconvenindu-i ținute din sfânta scriptură — le omît — convins, cumcă D-sa știe, că la baza religiei este originea ei divină, nu ce nu să poate discuta, ori nega — ori și ce motive ar învoca fiul omului.

„Popoarele apusene — au realizat progrese — pre cari noi nici peste multe decenii — nu le vom putea înfăptui”.

Mă bucur cumcă recunoaște greutatea începutului, al apucării drumului

neumblat — deși ar fi fost nimerită intercalarea altor stări priincioase sociale și politice, cari și astăzi le stă în dosul lor. De aceasta noi nu am avut parte, nefiind ajutați de favorabile situațiuni pentru a merge înainte și a răspândi cultura de viață dătătoare.

Avem prilejul dat de D-zeu, avem academie teologică, oameni devotați și erudiți în centru, avem în fruntea Eparhiei — Episcop tânăr, muncitor, devotat „până la jertfire de sine” chemării sale sublime dar grele. El este încălzit cu desăvârșire de dragostea cuvântului viu, neobosit chiar „pasionat” orator, scriitor fecund, concis și aprofundat în direcțiunea transformării stărilor anormale religioase-morale, cari până la venirea Lui „sau făcut de cap” și au devastat formal interesul de altă dată către legea strămoșească și față de leagănul ei biserica malca strămoșească.

Noi, cari cunoaștem eforturile, îndemnul și munca depusă sub durată scurtă a celor 2½ ani, vedem pe deplin justificate ostenețele P. S. Sale. Vedem acum toate bisericile eparhiale și învățătoare nu numai „rugătoare”. Invit pe D-l mirean, a ieși la sate. A intra în Dumineci, sărbători în bisericile dreptcredincioase și va constata cu plăcere săvârșirea sfitei liturghii, d. a. a vecerniei, rostire de 2—3 cuvântări, adresate troparului, tinerimei de ambele sexe. Va vedea preocuparea bisericeii cu tinerimea până acum prea neglijată în ce privește educațiunea religioasă morală. Va afla societățile tinerimei Sf. Gheorghe, fondurile milei, bibliotecile parohiale înființate în urma îndemnurilor P. S. Sale. Poftescă să se intereseze de biblioteca ortodoxă de propagandă, activitatea ziaristică, vizitațiunii canonice și multilaterala administrare a Eparhiei și sunt convins

că nu va rămânea nemulțumit. Nu am auzit ca cineva — carele a intrat la El. să fi mers nemângăiat, neînvațat, cu blândețe și dreptate, adecvat ade-văratului Episcop.

Să nu între gânduri în inima D-lui mirean, pentru dojana, reprobări — făcute în miezul predicilor, nu totdeauna să fac acestea, d'n partea predicatorilor, sunt ocazii când dacă nu le faci „te dovedești pătaș și tu slujitor, al păcatului”.

Maica bună, nu totdeauna alintă și laudă fiii și fiicele sale, la ocazii venite, le ceartă pedepsește, cu dreptate, spre binele lor propriu. Astfel și malca bisericeii. Deci să nu fie cu supărare, tonul câte odată aspru, admonietor, ce se face din dragoste și părintească îngrijire.

Îmi va permite apoi Dl mirean, că toți predicatorii din catedrală sunt și trebuie să fie pregătiți și că au cultură, calificația deamă și adecvată ori și cărei fețe bis. apusene.

Cum se și poate presupune contrariul, ca cineva să vorbească în contul Episcopului său pe 'ndelete, înaintea aceluia, carele ar dori ca păreții bisericeii să vorbească, spre a ne trezi din indiferentismul, apatia religioasă, care ne covârșește și la în stăpânirea sa nu numai intelectuală, dar și poporul în prea multe locuri.

Clerul pastoral zi de zi progresează în cele necesare chemării și îndatoririlor sale. Clerul și masa credincioșilor este mulțumit pe deplin cu Episcopul său și nu dorește altceva, ca toate Eparhiile să aibă astfel de Păstori, spre a neamului, legii sale în-tărire și slăvirea lui Dumnezeu.

Viitorul apropiat, va dovedi desfășurarea programatică a activității arhiericești a P. S. Sale Episcopului Aradului.

Până atunci rog și eu pe dl mirean și ceilalți frați de o părere ca să zicem și să dovedim prin ținută și fapte demne „că este bine și este frumos a fi frați împreună” în semnul obiectivității, răbdării și dragostei creștine”, pentru înfăptuirea cărei noi cu smerenie ne rugăm la sfintele străbunele Altare.

D. Nadăș, 2 Oct. 1927.

Pr. Octavian Albani.

Nota Redacției

Reproducem întocmai, — păstrând stilul și ortografia proprie, „Răspunsul” de mai sus. — Pe lângă frumoasa calitate de a susține cu căldură statuquo-ul bisericesc, articolul părintelui Albani o mai are și pe aceea de a servi cu dovezi palpabile afirmarea lui A. M. cu privire la vetustitatea stilului bisericesc.

Primim următoarele:

Domnule Redactor!

Vă rog respectuos să bine-voiți a publica în prețutul nostru Organ al partidului Național-Liberal „Tribuna Nouă” mulțumita următoare:

M. O. Domn prefect al județului nostru Ioan Georgescu, marele binefăcător și ajutător, a binevoit a ne ajuta cu suma de 30.000 L. pentru restaurarea sfintei bisericeii noastre din Dud, care au fost atinsă de tresnet în 13 Iulie a. c.

În numele comunei bisericești de sub modesta mea păstorire și pe aceasta cale mulțumesc M. O. Domn prefect Ioan Georgescu, pentru bună voința manifestată față de comuna noastră bisericească, rugând pe bunul D-zeu ca să-l trăiască întru mulți fericiți ani în fruntea județului nostru.

Dud, la 10 Octomvrie 1927.

Dionisie Mateș
paroh ort. rom. din Dud.

In atențiunea Instituțiilor, studenților și părinților:

Ca
să vă procurați
uniforme, chipiuri bine
lucrate cu asortimentul
complet, cu cele mai avan-
tagioase prețuri, din stofele
cele mai bune, după
regulamentul Insti-
tuțiilor,
se pot procura la cea mai
veche firmă din Arad

Scheffer Henrik
Bulev. Regina Maria 25.

Funcționari de Stat și croitorii
au reducere de 5%, în angro o
reducere mai mare.

No. 216.

Ca să vă faceți ghetă cu prețuri
redușe. Ghetă noi pentru dame
începând de la 500 lei în sus,
Ghetă noi pentru bărbați în-
cepând de la 600 lei în sus.
Pingelitul ghetelor bărbătești
100 lei, damelor 80 lei și pentru
copii 40 lei. Repararea tocurilor
la ghetă 20 lei. Reparații mai mici
10 lei. Pentru fie care lucrare
garantăm pentru 60 zile. Rog
sprijinul onoratului public.

78

Ilie Nadaski
Piața Peștelui 19.

No. 31361

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că
în ziua de 9 Noemvrie 1927 orele 10
a. m. se va ține în localul Serviciu-
lui Financiar și Economic dela Pre-
fectura județului Arad licitațiune pu-
blică cu oferte închise în conformitate
cu art. 72 și următorii din legea asu-
pra contabilității publice pentru împri-
marea Monitorului Județului până la
31 Decemvrie 1928.

Caletul de sarcini se poate vedea
în biroul Serviciului Financiar și eco-
nomic în zilele oficiale între orele
11—13 zi.

Amatorii vor depune odată cu oferta,
însă separat recepisa despre garanția
depusă la Administrația Financiară
din Arad în numerar sau efecte de stat.

Ca garanția se va depune suma de
10.000. Lei.

Prefect, Șeful serviciului,
ss) I. Georgescu ss) Stanca
No. 358.

No. 2081/927.

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la
cunoștință generală că în 22 Noemvrie
1927 ora 10 a. m. se va ține licita-
ție publică.

1) Pentru transportul de piatră de
codru necesară unei străde și la
drumul „Tornei” conform devizelor.

1) Pentru transportul pietrei dela gara
Pecica la fața locului.

La licitație se poate concura numai
cu oferte închise.

Licitația se va ține în conformitate
cu dispozițiunile art. 72-83, din L. asu-
pra cont. publ.

Pecica, la 8 Noemvrie 1927.

No. 362.

Primăria

PUCHER
Magazin de sobe
și cuptoare

Cele mai frumoase

SOBE și CUPTOARE de teracotă, reparații de ori ce fel, mutarea dela un
loc la altul, se pot face cu prețurile cele mai reduse de magazinul de sobe
din Piața AVRAM IANCU No. 3.

Rog onoratul public a-mi da tot concursul

soția lui STEIN MOR.

No. 79.

Primăria com. Vârșand.
Nr. 1049/927.

Concurs

Primăria comunei Vârșand publică
concurs pentru îndeplinirea postului de
casier comunal retribuit conform buge-
tului comune cu 500 lei lunar.

Reflecții trebuie să depună deo-
dată cu intrarea în serviciu și garanția
prevăzută în art. 13 din Legea C. P.

Cereri pentru ocuparea postului se
vor înainta până la data de 15 Noem-
vrie 1927.

Vârșand, la 8 Oct. 1927.

Nr. 363.

Primăria.

Primăria comunei Variașul.
Nr. 672 din 10 Oct. 1927.

Publicațiune.

Se publică licitațiune pe ziua de
16 Noemvrie 1927 ora 10, pentru vin-
derea alor 2 tauri neapli de prăsilă.

Licitațiunea se va ține în localul
primăriei, în conf. cu art. 72—80 din
L. C. P.

Prețul de strigare 4000 lei.

Primăria.

Nr. 348.

Primăria comunei Variașul.
Nr. 644 10 Oct. 1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că
dreptul de vânat din hotarul comunei
Variașul (Satul Sederhat și Variașul
mic) circe 4000 jug. cad. se dă în
arendă prin licitație publică pe timp
de 10 ani.

Licitația se va ține în biroul primă-
riei comunale din Variașul la 3 Dec.
1927 orele 10 a. m. în conformitate
cu art. 72—80 din legea C. P.

Prețul de strigare 4900 lei arendă
anuală; celelalte condițiuni se pot vedea
zilnic în orele oficiale la primăria com.

Nr. 347.

Primăria.

Dela Uzinele Comunale.

Incunoștințăm onoratul public,
că în zilele de 17, 19 și 21 Oct.
a. c., pentru spălarea conductei
de apă, dela orele 9 seara până
la ora 6 dim., servirea apei va
sista în întreg orașul.

Nr. 360.

AVIZ.

Aducem la cunoștință onor.
public, că ne-a sosit o mare
cantitate de **reșouri, cuptoare,
fiere de călcat pentru gaz în
preț foarte redus.** Articolele de
mai sus se găsesc spre vânzare
atât la Fabrica de Gaz str. Muciu
Sceova Nr. 9—13 cât și la
prăvălia Uzinelor Comunale din
st. Eminescu. Instalațiunile noi
de gaz se pot plăti și în rate
lunare. Prețurile sunt următoarele:

1 reșou cu 1 groapă lei 80
1 " " 2 " " 420
1 " " 3 " " 475
1 cuptor lei 230.
1 fier de călcat lei 150.

Nr. 359.

No. 4912—1927.

Publicațiune.

Comuna Nădlac ține licitație publică
în ziua de 19 Noemvrie 1927, referitor
la esarândarea dreptului de piață co-
munal.

La caz, că licitația I. nu va avea
rezultat, — licitația II. se va ține în
ziua de 19 Decemvrie 1927.

Licitația se va ține în conf. cu art.
72 și următorii din legea contabilității
publice.

Nădlac, la 10 Oct. 1927.

No. 361.

Primăria

No. 1050—1927. *Prim. Peregul Mare*

Publicațiune.

Primăria comunei Peregul Mare pu-
blică pentru furnizarea alor 4 Vagoane
lemn de foc calitatea I-a, necesare
Primăriei pe ziua de 23 Octomvrie
1927, ora 10 a. m. la Primăria Pere-
gul Mare cu oferte închise, și în con-
formitate cu Legea Contabilității Pu-
bliche.

Peregul Mare la 6 Oct. 1927.

No. 344.

Primăria

No. 1050—1927.

Publicațiune.

Se publică licitație publică pentru
furnizarea alor 50 q ovăș, și 30 q
porumb necesar pentru hrana vitelor
de reproducție proprietatea comunei
Peregul Mare pe ziua de 21 Oct. 1927
ora 10 a. m. la Primăria comunei cu
oferte închise și înconformitate cu art.
72—80 din legea Contab. Publice.

Condițiunile se pot vedea la Primărie
în orele de serviciu.

Peregul Mare, la 6 Oct. 1927.

No. 345.

Primăria

No. 1050—1927.

Publicațiune.

Se publică licitație publică pentru
vânzarea alor 2 veri comunali neapli
de reproducție, pe ziua de 22 Oct.
1927 ora 10 a. m. la Primăria comu-
nei Peregul Mare și în conformitate cu
legea Contabilității Publice.

Peregul Mare, la 6 Oct. 1927.

No. 346.

Primăria

Casa cercuală pentru asigurările
sociale Arad.

Aviz

Intrucât s-au comis diferite abuzuri
cu ocazia ridicării ajutoarelor bănești
de ori ce fel (boală, lăuzie etc.) pre-
zentându-se unele persoane în locul
altora.

Se aduce la cunoștință asiguraților
Casei Cercuale, că pe viitor plățirea,
ajutoarelor bănești de boală, lăuzie,
alăptare și înmormântare se va face
numai în baza biletului de indentitate,
ce trebuie să-l posede fiecare persoană
dela Biroul de populație, sau în cazul
când nu este persoana indicată, în
baza biletului de indentitate al celui
îndreptățit la ajutor, precum și al său.

Cel cari nu vor avea asupra acte,
nu li se vor elibera și plăți ajutoarele
la cari au drept.

Casa cercuală a asigurărilor sociale
Arad.

No. 354.

Nr. 969/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Sinte Mare pu-
blică licitație pe ziua de 23 Noemvrie
1927 erele 9 a. m. în localul Primăriei
pentru confecționarea a lor 11 buc.
Revolvere cu toc de piele pentru vi-
gilii de câmp.

Licitația se va ține în conformitate
cu art. 72—80 din legea contabilității
publice.

Sinte Mare la 5 Oct. 1927.

Primăria.

Nr. 352

Nr. 968/1927

Publicațiune

Primăria comunei Sinte Mare pu-
blică licitație pe ziua de 23 Noemvrie
1927 orele 10 a. m. în localul Primă-
riei pentru confecționarea echipamen-
tului și armamentului poliștilor co-
munali precum urmează:

2. buc. Mantale de iarnă.
2. buc. Bluze de iarnă.
2. buc. Pantaloni de iarnă.
2. perechi Cisme.
2. perechi Bocanci.
2. buc. Revolvere cu toc de piele.
1. buc. Sabie.
2. buc. Căciule de iarnă.
3. buc. Fiure cu șinoare.

Licitația se va ține în conformitate
cu art. 72—80 din legea contabilității
publice.

Sinte Mare la 5 Oct. 1927.

Primăria.

Nr. 353

No. 2020/927

Publicațiune

Primăria comunei Pecica aduce la
cunoștință generală că în ziua de 10
Noemvrie 1927 ora 10 a. m. se va
înarânda imobilul 1/ așa numit arâr-
dau în extindere de 1859 st. prețul
de strigare 1000 Lei 2/ costrea lerbii
din cimitirul comunei prețul de stri-
gare 2000 Lei. 3/ un prund comunal
prețul de strigare 20 lei pe anul 1928
prin licitație publică.

Licitația va fi verbală. Licitația se
va ține în conformitate cu art. 72-80
din legea contabilității publice.

Pecica, la 4 Octomvrie 1927

Primăria

No. 349

No. 2023/1921.

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la
cunoștință generală că în 10 Noem-
vrie 1927 ora 10 a. m. se va ține
licitație publică pentru furnizarea nu-
trețului și furajelor de lăpsă la animalele
de prăsilă și la caii comunali pe anul
1928 cu oferte închise.

Licitația se va ține în conformi-
tate cu art. 70—83 din legea conta-
bilității publice.

Pecica la 4 Octomvrie 1927.

No. 350

Primăria

Federalizarea Kun—Fried—Faragó.

(Răspunsul dlui Faragó întârzie.)

În N-ru nostru dela 2 crt. publicam textul telegramii Sfatului Negustoresc central, către Secția Arad. Acea telegramă nu numai că desavua pe federalizatorul Kun, - care se lăuda a fi legat un acord cu Sfatul, - ci califică pe Kun și tovarășii săi federalizatori, de-a dreptul *de inamici!*

Sesizarea noastră a avut în parte efectul dorit. Românii consideră acțiunea Kun - Fried - Farago, - orice minciuni ni s'ar spune, - ceace este de fapt: o acțiune îndreptată contra românismului, și vor trata pe autorii ei în consecință. Substraturile prea străvezii ale acțiunii sunt destul de evidente, ca să tradeze scopul adevărat; suntem convinși, că nu numai oficialitatea română nu va sta de vorbă cu federalizatorii demascați, ci nici minoritarii de bun simț și cumpătați, nu-i vor urma.

Fiind dl Farago aradan, nu-l vom lerta însă atentatul comis contra armoniei, ce domina în Arad între noi și minoritarii. Și fiind că dorim sincer, ca să nu se mai repete în viitor asemenea cazuri, - având aici la frontieră neapărată nevoie de liniște, - ne vom da silința, să constrângem pe dl Farago, să regrete și D-sa greșala și s'o repare, întrucât dorește să-și manifeste loialitate cetățenească. În cazul contrar, vom avea mijloacele necesare pentru a-l sili să-și tragă consecințele.

Dl Farago a declarat, că nu a stat de vorbă cu dnii Kun și Fried, decât după ce aceștia i-au asigurat că lucrează de comun acord cu Sfatul. Fiind că dl Kun de fapt a și făcut declarații în acest sens, am considerat în primul moment pe dl Farago de om de bună credință. Însă dacă D-sa, după ce noi i-am făcut dovada, că acordul nu există, nu înțelege să tragă concluziile, ce le impune corectitudinea, - ne îndreptățește, să credem, că a fost de rea credință. Ba ce e mai mult D-sa sfidează invitațiunea noastră de a se rectifica și a repara greșala. Lansarea vestii dimisiei D-sale din președinție, pentru noi nu e de ajuns, căci Corporația văduvită de președinte

urmează drumul indicat de D-sa, întrucât va participa la congresul federalizator continuativ, convocat pe ziua de 23 crt. la Oradea de altă parte dl Farago ne rămâne în oblige ca și cetățean, care calitate încă îi impun anumite obligamente.

Dl Farago a ajuns în situația de om gospodărit tocmai în această calitate de cetățean al României Mari. Azi, grație autorizației primite dela Oficiul Central de control al devizelor, care este o autoritate românească, banca ce conduce realizează profituri excepționale, din cari și D-sa trage folos. Banca D-sale s'a mărit considerabil, sporindu-și capitalul de acții dela 2 milioane la 20 milioane Lei, din care majoritatea se află în mâinile dlui Farago și a vre-o 2-3 prieteni ai D-Sale. Cu alte cuvinte această huliță Românie i-a făcut dlui Farago posibilă adunarea unei averi considerabile, pentru ceace ar trebui să-l fie vecinic recunoscător. Când colo trebuie să descoperim azi în persoana D-Sale pe un îngrat conspirator contra intereselor românești, împotriva cărora, în ciuda tuturor avertismentelor noastre, colaborează la o federalizare a rezistenței, antiromânești pentru a înlocui excluderea fațășă a elementului românesc dela oraș, practicat de regimul maghiar dispărut.

Funcționarii publici și ofițerii nu-s în stare să-și închirizeze, pe cale de bună învoială, locuințe în orașe, unde sunt minoritarii stăpâni, tocmai din cauza spiritului exclusivismului minoritar; și Statul trebuie să recurgă la aplicarea măsurilor excepționale ate rechiziționării. Ori cum putem noi tolera organizarea și federalizarea acestui spirit potrivnic nouă? E admis să lăsăm a se mai pune obstacole penetrării elementului românesc la orașe, a căror înfățișare streină, după cât am văzut și din acțiunea Rothermeere, este exploatată contra noastră?

Denunțăm și cu această ocazie pe dl Farago, drept un element primejdios, care simulând prietenii și legături sociale cu românii, pe la spate se aliază cu Kun, Fried, etc. contra

Vizita D-lui Prefect I. Georgescu în Comuna Semlac

— Instalarea Conziliului Comunal. —

Duminică 9 crt. Dl Prefect I. Georgescu însoțit de mai mulți prieteni politici, au vizitat comuna Semlac.

În fața Primăriei, un public numeros în frunte cu famfara satului aștepta sosirea oaspeților.

La sosirea D-Sale, ora 11 jum. mulțimea izbucnește în urale muzica întonează marșul de primire.

După urarea de bun sosit a Președintelui Comisiei Interimare, dl Prefect printr-o caldă cuvântare, mulțimește populațiunei pentru manifestarea și iubirea cu care a fost primit. În scurte dar precise cuvinte arată că pentru comuna Semlac a avut întotdeauna o dragoste deosebită din cauză că această comună, întotdeauna a dovedit că în învălmășeala luptelor politice nu sa lăsat târâvă în brațele partidelor de dezordine, ci a știut să-și manifeste simpatia ei politică pentru acel partid, care în lunga lui existență a lucrat numai pentru binele și prosperitatea întregii Națiuni. Sunt convins, spunea D-Sa, că mă aflu în comuna acelor oameni, cari în orice vreme, ca și în trecut, vor sprijini numai acel partid, care în programul său politic a căutat să mulțumească în primul rând, marea masă a păturei țărănești. Dacă astăzi mă aflu în mijlocul Dv., este o consecință a acelui program, care mă obligă ca în calitatea mea de Prefect al Județului să mă interesez cât de aproape de doleanțele Dv. Am venit aici, ca să vă mulțumesc pentru încrederea ce ați manifestat-o în timpul alegerilor pentru partidul Liberal și să mă interesez de nevoile Dv., pe cari în limita puterii mele voi căuta să le îndeplinesc. Fiți și pe mai departe cum ați fost și

până acuma căci prin aceasta veți contribui la fericirea voastră și a țării. Deci vă zic și eu „Bine v-am găsit“.

În sala cea mare a Primăriei, Dl Prefect în persoană a instalat Conziliul Comunal. Cu unanimitate de voturi sa ales Primarul Comunei, în persoana fruntașului Ionuș Mitru. Asemenea, cu 11 și 12 voturi, din totalul de 12 voturi, se alege delegația permanentă compusă din D-nii Pascu Ferdinand și Gottschik Andrei.

Felul cum a decurs alegerea Primarului și a Delegației Permanente, denotă cu tărie, că unanimitatea de păreri în alegere, este cheazășia cea mai temeinică pentru viitoarea bună conducere a gospodăriei comunale.

Dl Prefect, încântat de unitatea aceasta în păreri, felicită pe noii aleși urându-le spor în muncă cinstită.

După instalarea Conziliului Comunal, D-sa inspectează lucrările cu repararea școlii primare din comună luând măsuri urgente pentru delăturarea unor inconveniente.

Asemenea, personal inspectează malul Mureșului unde cursul apei amenință serios digul de apărare a comunei, luând și aici măsuri de grabnice ajutoare.

După terminarea inspecției și ascultarea doleanțelor locuitorilor, D-sa cu oaspeții și Conziliul constituit iau parte la o masă comună.

La ora 3 după amiază, oaspeții părăsesc comuna ducând cu ei o impresie dintre cele mai plăcute despre locuitorii comunei.

Semlac, la 12 Octomvrie 1927.

Sever.

românismului. De ce se mai bucură acest domn de favoruri românești?

D-l Kun spunea, că vrea să federalizeze organizațiile minoritare existente. Ei bine, la Cluj ne găsim nimic de federalizat, a trebuit să înfiripeze în în pripă o corporație, și a întemeiat un ziar al Federației, ce urmează să se înfrichezeze. Acelaș Kun ține să se pună în curent Budapesta despre mersul acțiunii sale de federalizare, prin interview-uri și articole, plasate în presa de acolo. Hala comercială din Oradea unde este dl Fried stăpân încă întreține oarecări legături cu o societate germano-maghiară, fără să le cunoaștem scopul adevărat. D-l

Farago încă are obiceiul de a călători pe la Budapesta.

De câte ori mergem la ședințele Societății Națiunilor aflăm acolo un prea abundent material de instigare contra noastră, folosit cu atâta dibăcle de propaganda maghiară, pentru a ne denigra și compromite. Ei bine noi nu suntem în stare a descoperi pe acel „informator“ al Ungurilor, pentru a le astupa odată și pentru totdeauna gura?

Răspundem:

Până tolerăm federalizări de-alde Kun-Fried-Farago, cu răsunet la Budapesta, nu!

Filmul Didactic, Arad

(Urmare).

Gândul a pornit dela directorul școlii civile (medie) „Iosif Vulcan“ dl Victor Babescu și s'a intruchipat în timp foarte scurt. Dsa este directorul de studii al „Filmului Didactic“.

Primul film al Fabricii „Filmul didactic“ s'a făcut cu ocazia vizitei M. S. Regelui în Arad, apoi cea dela Timișoara, urmând filmul unei excursii cu automobilul la Brașov-Sinaia, Alba Iulia, palatul regal Sinaia, valea Petroșani (minele de cărbuni, industria lemnului), fabricile de fier din jud. Hunedoara, minele de aur dela Brad și carierele de marmor din Ruschița. Mare succes a obținut filmul desvălirii monumentului Lupoica din Timișoara. Acest film a fost cumpărat de orașul Timișoara și donat Romei, care acum se rulează în orașele din Italia cu formidabil succes.

În Arad s'a și realizat acest metod de întuire: lunar odată vor lua parte elevii școlilor la reprezentațiile cinematografice aranjate într'un cinematograf.

„Filmul Didactic“ a rezolvit încă o chestie importantă: excursiunile școlare. Numai e nevoie de cheltuieli mari, de călătorii periculoase și oboșitoare, a ajunge filmul și elevii, ca și în povești fac cele mai distanțate călătorii — după intențiunea oamenilor de școală.

Recunoscând valoarea prețioasă didactică a filmelor, Inspectoratul școlar al I. Reg. școlare din Timișoara a aprobat rulara filmelor didactice pe seama școlilor primare, secundare și profesionale în întreaga regiune școlară, precum Onor. Ministr. Instrucțiunii în Țara întreagă, iar organizarea instrucțiunii prin filme în mod obligator pentru școlile secundare din Țară ca parte integrantă a învățământului cerută dela Onor. Ministerul Instrucțiunii, este în curs.

„Rampa“ scrie: „Sistemul modern de învățământ, nu se poate dispensa de cinematograf. S'a dovedit, că prin întrebuințarea cinematografului în școli, elevii au acumulat un capital de cunoștințe mult mai important decât în anii precedenți.

Este și natural. Dând elevului imaginea exactă a subiectului tratat,

el îl va reține cu mult mai multă ușurință, ajutat fiind de imaginea vizuală care se șterge din minte mult mai greu.

Oficialitatea noastră pare să fi înțeles aceasta.

Astfel putem preciza de pe acum că ministerul a autorizat de pe acum o mână de entuziaști, cu facerea unor filme didactice și 11 filme au și fost terminate.

Primul film este intitulat „Călătoria dela Brașov la Sinaia.“

După ce spectatorul face cunoștință sau revede părțile pitorești ale orașului cu admirabilul deal Tâmpa și bisericile sale vechi, drumul continuă în automobil spre Predeal.

Stânci înalte, cele mai frumoase, căi serpentine încântă ochiul plăcut și mai ales familiarizează elevul cu pozițiile pitorești naturale ale țării, imprimându-i în suflet sentimentul de frumos.

Drumul se oprește la Sinaia. Peleşul, acest giuvaer al munților, e redat în toată splendoarea lui romantică cântată atât de duos de regina poetă Carmen Sylva.

Admiri plantațiile îngrijite, admiră unele pârâiașului șerpuiind pe pietre și

admiră mai ales natura sălbăteacă din munții noștri.

Al doilea film didactic, este pentru industria lemnului.

Totul redat cu minuțiozitate. Privirile ți-se opresc la început pe frumsețea pădurilor noastre de stejari și fagi, unde poți admira viața primitivă, dar frumoasă, a muncitorului.

Parcă auzi securea isbind în trunchiul bătrânului stejar.

Și astfel până lemnul e lucrat și se preface în mobilă elegantă, spectatorul poate vedea toată filiera de lucru, — combustibil, — traverse de cale ferată, — parchet la acoperirea podelelor, — furnilori la tragerea mobilelor și multe alte întrebuințări.

Apoi exploatarea și întrebuințarea lemnului de esență moale adică a bradului, interesantă prin frumsețea pădurilor de pe culmile munților unde s'cuiburile vulturilor și viața se scurge liniștită și frumoasă, într'un decor feeric.

Toate aceste, ce comori pentru sufletele micilor școlari, avizi de lucruri frumoase!

(Va urma).

Prefectura județului Arad
Serviciul Financiar și economic
Nr. 31352.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 7 Noemvrie 1927, orele 10 a. m. se va ține în localul Serviciului financiar și Economic dela Prefectura județului Arad, licitațiune publică cu oferte închise în conformitate cu art. 72 și următorii din legea asupra contabilității publice pentru lucrările de compactorie până la 31 Decemvrie 1928.

Caetul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului Financiar și economic în zilele oficioase între orele 11-13 din zi.

Arad, la 27 Sept. 1927.

Prefect: Șeful serviciului:
I. Georgescu (ss) Stanca
Nr. 356

Prefectura județului Arad.
Serviciul Financiar și economic.
Nr. 31350.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 9 Noemvrie 1927 orele 10 a. m. se va ține în localul Serviciului Financiar și Economic dela Prefectura județului Arad, licitațiune publică cu oferte închise în conformitate cu art. 72 și următorii din legea asupra contabilității publice pentru furnizarea primărilor necesare județului până la 31 Decemvrie 1928.

Caetul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului financiar și economic în zilele oficioase între orele 11-13 din zi.

Amatorii vor depune odată cu oferta separat recipisa despre garanția depusă la Administrația financiară din Arad, în numerar sau efecte de stat. Ca garanția se va depune suma de 10.000.— Lei.

Arad, la 27 Sept. 1927.

Prefect: Șeful serviciului:
I. Georgescu (ss) Stanca
Nr. 357.

Comitetul școlar județean Arad.
Nr. 1728/1027.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 22 Octomvrie 1927, ora 10 a. m. se va ține o licitațiune nouă cu termen scurt, în localul Prefecturii județului pentru furnizarea mobilierului necesar școalelor din județul Arad și anume:

- 600 bucăți bănci în 5 tipuri.
- 20 " table negre.
- 21 " catedre.
- 16 " dulapuri pentru bibliotecă.
- 22 " dulapuri pentru arhivă.
- 42 " scaune sistem Thonet.

Tot în aceasta licitațiune se va da în considerare edificarea latrinelor la școalele comunale Obârșia, Sârbi, Luncoșoara, Adoci, Bodești, Mustești Susani și Bogsăg. Devizele, planurile și condițiile relative a acestor construcții se pot vedea în biroul comitetului școlar județean, la Prefectura județului camera Nr. 43.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 72 82) și condițiile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta Comitetului școlar județean în ziua licitației la 10.

Amatorii odată cu oferta, însă separat (în plic) vor prezenta recipisa de garanție provizorie depusă la Administrația Financiară din Arad. Ca garanție provizorie se va depune 4% a sumei oferite, însă numai în numerar sau efecte de stat.

Amatorii vor dovedi cu acte justificative, îndeplinesc condițiile legale de a putea să întreprindă lucrări publice.

Arad, la 5 Octomvrie 1927.

Prefect: Secretar:
I. Georgescu (ss) V. Spătaru
Nr. 355.

Nr. 2021/1927

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la cunoștință generală că în 10 Noemvrie 1927 oara 10 a. m. se va ține licitațiune publică pentru confecționare hainelor de iarnă a gărzilor și servitorilor și furnizarea alor 12 părechi de cisme cu oferte închise.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 70-83 din legea contab. publ. Pecica, la 4 Oct. 1927.

Nr. 366 Primăria.

Nr. 2019/1927

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la cunoștință generală că în 10 Noemvrie 1927 oara 10 a. m. se va da în arândă dreptul de încasarea taxelor de piață săptămânal și fâguri pe anul 1928 prin licitațiune publică.

Licitația va fi verbală prețul de strigare e 6000 Lei.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-80 din legea contab. publice. Pecica, la 4 Oct. 1927.

Nr. 342. Primăria

No. 1905/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la cunoștință generală că în 10 Noemvrie 1927 se va da în arândă prin licitațiune publică lotul zootehnic în extindere de 28 iug. cat. pe anul 1928.

Licitațiunea va fi verbală prețul de strigare pe un jug. e 200 Lei.

Licitația se va ține în conformitate cu art 72—80 din legea contabilității publice.

Pecica, la 4 Octomvrie 1927.

No. 351 Primăria

Publicațiune

Se aduce la cunoștință onoratului public, că începând cu ziua de azi, am redus prețul cocsului și cu atare de prezent avem în vigoare următoarele prețuri.

Cocs de Lupeni per. vagon Lei 22.000 în detal per. q. Lei 330.

Cocs bulgări de Anina și Silezia de o calorie superioară per vagon Lei 35.000 în detaliu per 100 kgr. Lei 400 ab Fabrica noastră de Gaz.

Uzinele comunale Arad.

No. 364

Primăria Municipiului Arad.
Serv. Cul. și Instr. Publ.

No. 22336/1927

Publicațiune.

Conform ordinului Ministerului Culturii și Artelor No. 41665/1927 prin prezenta publicațiune atragem atențiunea tuturor profesorilor și profesoarelor de dans că, irevocabil în decurs de 8 zile dela data acestei publicațiuni să se prezinte la Serviciul Cultural Primărie camera No. 101 etaj cu autorizația care-i îndreptățește pentru funcționarea ca profesori, respectiv profesoare, în școli de dans, pentru a fi aceste autorizații revizuite și controlate de noi.

Atragem atențiunea tuturor acelor interesați că în caz de neprezentare se vor aplica contra tuturor măsurile provăzute în Legea de Organizare a Teatrelor și Spectacolelor.

Arad, la 12 Octomvrie 1927.

Primar. Secretar.
Dr. Anghel Ștefănuț.

No. 365

Sedința extraordinară de reorganizare a Clubului Român Gloria C. F. R. din Arad.

La inițiativa lăudabilă a unui grup de înalți sportivi români din localitate, membrii Clubului Gloria reorganizat și-au dat întâlnire în ziua de 9 oct. a. c. la adunarea generală extraordinară de reorganizare, în sala festivă a Primăriei. Au fost aici toți aceia, cari conștienți de datoria lor națională și au dat seama de marea importanță a sportului românesc aici la granița de Vest a țării. Au fost prezenți la aceasta manifestare a vieții românești, tot ce are Aradul mai bun și mai select. Sala festivă a Primăriei, a fost archi-plină.

Di Președinte, Gh. Staiciu, văzând că membrii s'au prezentat într'un număr așa de frumos, le mulțumește pentru participare zicând între altele că simte o deosebită bucurie, văzând că toți românii au răspuns apelului și că spiritul românesc este conștient de chemarea sa. După aceasta declară sedința deschisă, acordând cuvântul dlui Dr. Eugen Crâșnic, care face un raport amănunțit, asupra activității „Comisiunei de Reorganizare” și asupra scopului urmărit de Clubul Gloria. Di Raportor este viu și îndelungat ovaționat de adunarea generală, care a primit cu unanimitate raportul și propunerile făcute. După descărcarea casierului, și aprobarea statutelor noi în care se schimbă numirea de Club, în numirea de Asociație și culorile asociației în galben-albastru, se alege noua conducere a Asociației.

La propunerea comisiunei de candidatură, se alege următorii Domni în conducerea nouă a Asociației sportive române Gloria C. F. R.

Noua conducere a clubului român Gloria C. F. R. din Arad.

Președinte: Dr. Barbură Sever primul președinte al Tribunalului.

Director General: Ing. Staiciu Ioan inspector la C. F. R.

Directori: Blaga Nestor, Vulpe Iosif și Ferdinand Gheorghe, Inginer I. Gheorghiu și prof. Dabici.

Director sportiv: Dr. Crâșnic Eugen.

Secretar general: Goicea Ioan.

Secretar: Darazs Ștefan.

Casier: Lupșa Coriolan.

Contabili: Irimie Gheorghe și Tornean Gheorghe.

Cenzori: Tămășdan Vasilie și Blăguși Vasile.

Șeful secției fotbal: Inginer Rechenberg.

Ispravnic: Balta Lucian.

Șeful secției atletică: Prof. Graur.

Șeful secției înot: Bergesz Iosif.

Șeful secției tenis-patinaj: Dr. Sârbu Gheorghe avocat.

Șeful secției scrimă: Schuler Iosif.

Șeful secției ciclism: Toth Petru.

Șeful secției hazenă: Goicea Ioan.

Comisiunea tehnică: Ing. Cărpinișeanu, Ing. Filip Augustin Ing. Gheorghiu, și Ing. Ambruș.

Comisiunea sanitară: Dr. Albu Ștefan, Dr. Hălmăgian Liviu, Dr. Boțș, Miron și Dr. Teșici Svetozar.

Comisiunea disciplinară: Eugen Pop. jud. Tomi Silviu și Dr. Lepa Valer.

Jurisconsult: Dr. Miclea Sever avocat Dr. Nichis Ioan.

Comitetul: 1. Căpitan Ciorogariu Romul.

2. Inginer Tripa,

3. Ștefănuțiu Sabin,

4. Pap Iosif,
5. Scher Ioan,
6. Jurca Ioan,
7. Lt. Teodorescu,
8. Budiștean Petru,
9. Kotroczo Carol,
10. Lupșa Aurel,
11. Munlean Victor,
12. Novac Liviu,
13. Jura Nichifor,
14. Niculescu Ioan,
15. Cioban Gavril,
16. Puica Gheorghe,
17. Tomi Liviu,
18. Seracu Ioan,
19. Dr. Trăilescu Ioan,
20. Dr. Nichin Lazar,

Membrii în Directoriu: Căp. Linburg și Ardelean Ilie. Intendant: Opria Chiriță.

Supleanți: Ioan Cristea, Kalmar Tiberiu, Kanasz Alexandru, Jure David.

După cum se vede, conducerea Gloriei, s'a schimbat în mod radical și sperăm că în viitor se va ajunge la ținta de mult urmărită. Creșterea elementului românesc în toate ramurile sportului și educația fizică națională a tineretului. Pentru atingerea scopului nobil urmărit, se cere, ca fiecare bun român să participe la aceasta operă națională, înscriindu-se fiecare de membru în Asociație, contribuind la prosperarea și progresul sportului românesc. Sperăm, că această chemare sub drapelul năzuințelor noastre, va găsi un ecou în inimile tuturor românilor cu simț național și nu vor întârzia să vină în sânul Asociației Gloria C. F. R. căci numai așa vom putea triumfa dacă, „unifi în cuget și simțire” vom lupta din răzputeri pentru refacerea sportului românesc, din decadența vieții sportive de azi. Cu Dumnezeu înainte...

Ovidiu Ionel Goicea.

Dela Administrația Financiară.

Administrația financiară Arad primind plângeri de la agenții de urmărire că sunt ultragiați în exercițiul funcțiunii de către unli contribuabili rămași în urmă cu plata impozitelor, aduce la cunoștință generală că nu poate tolera aceasta și a dispus ca în asemenea cazuri să se dreseze cuvenitele procese verbale cari se vor înainta Parchetului Tribunalului, spre a se deschide acțiune publică contra celor vinovați ori cari ar fi.

În același timp publicul e rugat să aducă la cunoștința personală a D-lui administrator financiar orice abuz sau necuviință ce s'ar comite din partea agenților.

Administrația financiară Arad atrage atențiunea autorităților publice de Stat, Județ sau comună, băncilor, societăților, întreprinderilor de orice fel, precum și particularilor, cari dătoresc vre-o sumă unei persoane din: chirii, salarii, lucrări și întreprinderi, datorii, rente, cupoane, jetoane, indemnizații de orice fel: că potrivit dispozițiilor din Art. 22 al legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, au obligațiunea a pretinde creditorilor lor să facă dovada plății la curent a impozitelor, iar dacă nu se face aceasta dovadă, a reține și depune sumele datorite până la justifierea plății. În caz contrar vor fi urmăriți la plata sumelor plătite fără observarea acestei dispozițiuni.

INFORMAȚIUNI.

Camera și Senatul s'au redeschis în sesiune ordinară, Sâmbătă 15 Octombrie Mesagiul Regal întocmit de Dl. I. G. Duca, ministru de interne, a fost citit de A. S. R. Principele Nicolae în prezența Inaltei Regențe și a membrilor guvernului.

Mesagiul, după ce face elogiul marelui Rege defunct, îmbrățișează toate chestiunile cari fac obiectul preocupărilor legislative ale guvernului.

— După masă la 3 adunările au ținut ședințe separate, pentru constituirea birourilor. Au fost realeși vechii președinți, D-nii N. N. Săveanu, la Cameră și Nicolaescu, la Senat.

Viitoarele ședințe, Luni 17 Octombrie c.

Dl Prefect al județului a fost Sâmbătă și Duminecă, în județ pentru a dispune reînceperea lucrărilor de școală — încetate aproape toate sub guvernarea trecută — și pentru cumpărarea unui loc de școală în comuna OLARI.

Ministerul Instrucțiunii a decis să se comemoreze în școlile noastre secundare (și a IV-a primară) împlinirea a 150 de ani dela uciderea lui Grigore Ghica Vodă, domnul Moldovei și răpirea Bucovinei.

În acest scop ministerul a trimis o circulară direcțiunilor de școli, prin care le face cunoscut să aleagă o Duminecă în cursul acestei luni, în care, după oficierea unui serviciu divin, să se țină elevilor conferințe în legătură cu uciderea voevodului moldovan și răpirea Bucovinei.

Grâu pentru însămînțările de toamnă.

În cursul săptămânii viitoare, după cum am anunțat în altă parte a acestui ziar, vor sosi 20 vagoane grâu de sămânță — cari se va împărți numai în comunele sinistrate.

În acest scop Dl Prefect Georgescu, a convocat pentru Luni după amiază comisiunea județeană de distribuție formată din Dsa ca președinte, Administratorul Financiar, Consilierul agricol și delegatul centralei cooperativei pentru ca să formeze tablouri de sătenii cărora urmează să li se distribuie acest grâu de sămânță și cari nu se va distribui decât la oamenii cei mai săraci.

Improprietățile din Moneasa.

Săptămâna viitoare Comisiunea de ocol se va transporta în comuna Moneasa pentru a da loc de case din porțiunea de 4 jugăre destinată pentru aceasta.

Se vor da aici, deoarece dl prefect al județului a oprit să se dea locuri de casă în prund de gârlă.

Joi 13 Octombrie c. orele 6 jum. d. a. dl profesor Al. Constantinescu a vorbit în Sala Palatului Cultural despre „REGELE FERDINAND I.” D-sa a făcut o documentată expunere din istoria politică și socială a ultimelor două decenii, al căror mare animator a fost defunctul Rege.

O primă manifestare împotriva acțiunii ungarofile a lordului Rothermere, manifestare despre care vorbim chiar în primul articol al numărului de astăzi — și pe care o dorim — se va produce la Cluj din inițiativa unui minoritar — Românii noștri nu se simt pălmuiți?! — a avocatului Dr. Klein Miksa.

Evident, „Brassoi Lapok” protestează. Nu suflă însă un cuvânt împotriva manifestațiunilor revizioniste de peste hotare.

Ministerul Instrucțiunii a aprobat ca absolvenții de liceu (cari n'au bacalaureatul) să poată fi înscriși ca audienți la diferitele facultăți ale universităților noastre, dacă consiliile profesoriale respective admit acest lucru, în limita locurilor disponibile și fără ca acești audienți să aibă dreptul de a da examene.

În comuna Cinte, localul școlii care era construcție veche, dărâându-se, Dl Prefect Georgescu, însoțit de revizorul școlar, și inginerul județului s'au transportat în comună, pentru a găsi un local unde să funcționeze provizoriu școala, hătărând și construirea unui nou local de școală.

Biserici ajutate.

S'au mai dat ajutoare bănești pentru restaurarea bisericii greco-catolice din Șiria suma de lei 42.000 iar bisericii din Covăsiști 22.000 lei.

Fabrica de avioane dela Brașov

La Brașov s'a inaugurat zilele trecute prima fabrică românească de avioane a societății „Industria aeronautică română”. La această întreprindere ia parte și capitalul francez, reprezentat prin d-nii Nicaise, director la uzinele Lorain și Louis Bleriot, mare industriaș, cunoscut publicului românesc de acum 18 ani când a efectuat la București primul zbor cu aeroplanul.

La inaugurare au asistat între alții d-nii: prim-ministru I. I. C. Brătianu, ministru de război Paul Angelescu și generalul Coandă, fost președinte de Consiliu. Franța a fost reprezentată prin ilustrul prieten și cetățean de onoare al Țării, general Berthelot și prin dl Clinchant, ministru plenipotențiar.

Au vorbit: primul-ministru Brătianu și generalul Berthelot, subliniind dubla importanță a înființării acestei prime uzini și a colaborării efective a capitalului francez.

În urmă s'a vizitat fabrica.

Botezarea a doi copii Baptiști.

D-l Prefect I. Georgescu cu Doamna iau parte ca nași la botezarea copiilor baptiști ai primarului din comuna Iermata.

În ziua de 14 l. c. s'a petrecut în Iermata un act înălțător și care caracterizează și mai mult sentimentele religioase ortodoxe și dragostea pe carea o simțeste domnul Prefect I. Georgescu față de biserica noastră strămoșească.

Însoțit de Subprefectul județului Dr. Augustin Lazăr, Revizorul Școlar Dimitrie Olariu și N. Bartoș Șeful Serviciului Tehnic, Domnul Prefect I. Georgescu cu Doamna au descins în comuna Iermata unde era așteptat de Protopopul D-l Ioan Georgea din Ineu, preoții din jur și un mare număr de popor, spre a lua parte activă în calitate de nași la botezul copiilor Dumitru și Aurel, în etate de 11—13 ani, ai primarului comunei, Florea Gornic.

Actul botezului a fost săvârșit de protopopul Ioan Georgea, în prezența oaspeților și a poporului adunat.

După terminarea ceremoniei religioase, părintele protopop a adresat cuvinte pline de învățături morale și creștinești nouilor botezați, iar Dl. Prefect a vorbit poporului însușitor despre datorințele creștinilor față de

biserica strămoșească. A împărțit apoi frumoase daruri în bani bisericii și micilor fini.

Că Dl. Prefect Georgescu pe lângă multele sale ocupațiuni oficiale se mai interesează atât de aproape de afacerile bisericești, este și aceasta o dovadă despre devotamentul său și de dorul de a vedea biserica strămoșească prosperând.

Laudă se cuvine preotului local Ioan Bota, care săvârșește adevărată apostolie în această parohie prea mult lăsată în grija sorții până bine de curând. De când dânsul conduce parohia și școala din Iermata, i-a succedat edificarea o frumoasă biserică, școală, primărie etc.

După terminarea actului religios Dl. Prefect și suita sa au fost invitați la casa vrednicului primar Florea Gornic, unde s'au întreținut foarte cordial cu familia acestuia.

Mai amintim, că acest primar, care era trecut la secta baptistă, azi în 18 l. c. revine iarăși în sânul credincioșilor bisericii ortodoxe.

RAP.

Lămuriri binevenite.

Primim spre publicare următoarele:

Domnule Redactor,

Relativ la cele scrise pe pagina I-a, în Nr. 43 din 2 Oct. 1927 al ziarului Tribuna Nouă sub titlul „Pentru domnul administrator financiar” Vă rog să binevoiți a publica următoarele lămuriri:

1) Nu este la atribuția Administrației financiare a scoate din circulație bilete uzate.

Administrația financiară dă însă un concurs larg la această operațiune prin faptul că nu mai pune în circulație asemenea bilete ce le primește dela percepții și particulari, ci le schimbă imediat la Banca Națională din Arad.

Această dispoziție este de mult luată și nu mi s'a adresat nici o plângere că din partea casieriei s'ar fi dat cuiva monedă deteriorată.

Pe de altă parte Administrația nu refuză primirea în plăți de impozite, taxe etc. a unor astfel de bilete.

2) Banca Națională stă la dispoziția publicului și oricine i se adresează pentru schimbul biletelor este satisfăcut.

3) Punerea în circulație a monedei metalice este de un real folos, mai ales de când biletele de 5 lei aproape au dispărut, astfel că nu poate fi motiv de critică.

4) Am reînviat ordinul către percepțiile fiscale ca să primească moneda uzată în achitări de impozite, taxe etc. și să ni-o înainteze în vărsare, iar plățile să le facă numai cu bilete în bună stare.

5) În sfârșit, pentru a evita spectacolul bancnotelor deteriorate, e necesar a se sfătui publicul cât mai des — și aici intervenția ziarelor poate fi de cel mai mare folos — ca în manipularea banilor de hârtie să fie cu mai multă milă și să nu-i mototolească ca pe niște zdrențe.

Cu perfectă considerație,
A. G. Nicolescu,
Ad-tor financiar.

Nota Red..

Tonul urban în care dl administrator financiar răspunde la observațiile făcute într'unul din numerele precedente ale ziarului de către un colaborator ocazional, ne determină să facem loc cu plăcere rândurilor d-sale. Am mai avea însă de observat următoarele, cu privire la punctul 3: nu i s'a adus învinuirea dlui administrator financiar că înlesnește schimbul prin punerea în circulație a monedei metalice divizionare. Ferit-a sfântul!

S'a combătut numai procedent acestei puneri în circulație, anume: se dă ca salarii funcționarilor, în saci cuprinzând fiecare câteva mii, așa că fiecărui funcționar îi revine aproape 1000 lei în monedă de 1 și 2 lei..

În aceste împrejurări, vai de bietele buzunare! În plus salariatul i se refină o parte din costul sacului direct de către administrația financiară. Așa dar, și cu buzunarele rupte.. și cu banii luați.

— Mai ne permitem să atragem atenția dlui administrator financiar asupra faptului că unor oameni li se sechestrează lucruri menite a fi vândute cu toba, pentru unele „lămașe” neplătite în anii din urmă, desi contribuabilul face dovada cu chitanțe în regulă că a plătit la timp. Iar când se constată oficial că contribuabilul a fost

trecut de două ori în rol pe același exercițiu financiar din vina administrației, tot el este obligat să facă cerere timbrată pentru a fi descărcat.

O anomalie dublată de un act oneros — care, sperăm, nu se va mai repeta.

Pe „frontul cultural de west”

D-l Prof. Al. Constantinescu a trimis D-lui Dr. L. Nichi, directorul Palatului Cultural, următoarele rânduri:

Stimate D-le Director,

Când v-am solicitat sala Palatului Cultural pentru conferința ce am ținut-o la 13 Oct. c. mi-ați atras atenția că nu mi se poate pune la dispoziție această sală decât cu plată.

La obiecțiunea mea, că țin să fie intrare liberă, mi-ați răspuns că lucrul acesta e imposibil deoarece Primăria obligă Palatul Cultural să perceapă taxă pentru orice închiriere a sa; că mi-aș putea însă ușur dificultățile de ordin material dacă mi-aș ține conferința în cadrele vreunei dintre societățile culturale locale sau dacă aș petiona la Primărie pentru acordarea unor sume rotunde drept „ajutor cultural”.

Intrucât societățile culturale locale au făcut totdeauna apel la conferențieri din alte cetate, — evident, mult superiori băștinașilor — n'am îndrăznit să-mi îngădui gestul umilului cavaler plecat în căutarea unui suzeran potentat iar demnitatea mea nu-mi permite să cer bani dela Primărie pentru a-i achita Palatului Cultural o taxă care va fi vărsată iarăși Primăriei, ca și când scopul conferinței mele — și al celorlalte similare — nu ar fi fost decât acela de a face să crească coliva „frontului cultural de west”.

Iată de ce stimate D-le Director n-am putut miti nici un soiu de tutelă — morală sau materială — ci am ocupat sala pe cont propriu.

Rezultatul îl cunoașteți: încasări 2545 lei cheltuieli 4300 — dintre cari 3200 numai sala Palatului cultural — afară de servitori. Borderoul și toate celelalte documente le țin la dispoziție.

Intrucât însă, nu am la îndemână numerar suficient cu care, acoperind deficitul de 1755 lei, să pot plăti acum întreaga taxă vă rog să binevoiți a mă îngădui până după 20 ale curente, când îmi veți putea retrage această sumă din salariul pe Octombrie, dacă socotiți necesar, chiar prin mijlocirea direcțiunii liceului.

Până atunci, pentru a vă pune la dispoziție de eventuale neplăceri izvorâte din bunăvoința Dvs. considerați această scrisoare drept o chitanță provizorie.

Primiți, stimate Dl. Director. ect.

Al. Constantinescu
profesor
Liceul Moise Nicoară